

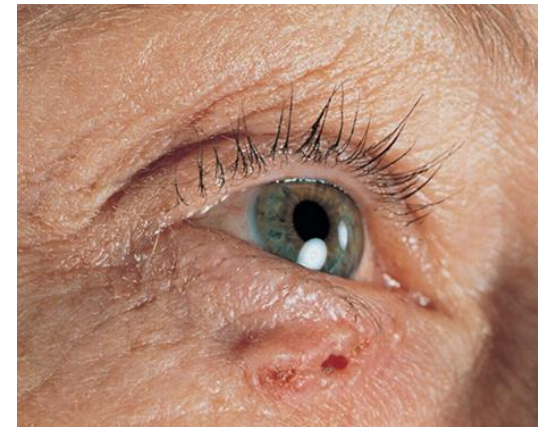
Kontakt

Ögonkliniken
Uddevalla sjukhus
451 80 UDDEVALLA

Text: Anna Chouliara, leg läkare
Ansvarig läkare: Bella Johansson Iranipour,
specialistläkare

Ögonkliniken, Uddevalla sjukhus

Basaliom

Basaliom (basalcellscancer)

Du har av din läkare fått besked om att du har ett basaliom. Detta är den vanligaste formen av hudcancer. Det är också den mest beskedliga av alla hudtumörer då den växer i huden oftast ytligt och inte sprider sig till andra delar av kroppen. Den saknar vanligen förmåga att bilda dottersvulster/metastaser.

Basaliom bildas i hudens översta lager (epidermis) från celler i basalcellslagret och växer oftast mycket långsamt. Förändringen utvecklas ofta i solskadad hud och ögonlocken är en mycket vanlig lokalisering.

Vissa riskfaktorer är: Ljus hy, hög ålder, hög solexponering genom livet, avstötningshämmande mediciner efter organtransplantation och tidigare strålbehandling mot huden.

Ett basaliom kan se ut som en rundad, välavgränsad, rodnad, pärlmorliknande knuta i huden med eller utan sårbildning. Det kan också bli en röd, lätt fjällande, eksemliknande fläck i huden eller ett sår som inte vill läka och ständigt återkommer. Ibland, om det växer nära en ögonlockskant, kan det orsaka utåt- eller inåtvänt ögonlock. Oftast växer det ytligt på huden, men ibland även djupare mot skelettet i ögonhålan.

För att kunna behandla ett basaliom på rätt sätt brukar vi ta en liten vävnadsbit av tumören som skickas för undersökning hos patologen.

Efter att vi har fått svar finns två behandlingsmöjligheter:

- ✚ Ytliga och små basaliom kan frysas med flytande kväve. Frysbehandlingen har bra effekt och inga återfall har setts efter många års uppföljning. Efter frysbehandlingen brukar vi kontrollera området efter tre månader. Därefter och om allt ser bra ut bör du själv kontrollera för nya förändringar på samma eller annat ställe.
- ✚ Andra större basaliom kräver ett mindre kirurgiskt ingrepp som görs i lokalbedövning. Sedan sutureras huden direkt om det finns tillräckligt med hudöverskott, i annat fall lånar vi lite hud från andra ögonlocket eller från överarmen. Det kosmetiska resultatet brukar vara mycket gott och bara efter operation av stora basaliom kan det behövas flera rekonstruerande operationer. Ett basaliom som har radikalt tagits bort på operation behöver inte några ytterligare kontroller utan det är även här självkontroller som gäller.

Har man fått ett eller flera basaliom finns det en viss risk att man får tillbaka förändringen eller att det uppstår nya basaliom på andra delar av kroppen. Upptäcker man något misstänkt så får man höra av sig till respektive läkare.

För att minska risken bör man skydda sig från solen. Bäst skyddar man sig med kläder och hatt.

Kroppsdelar som inte kan täckas av kläder får man komplettera med solkräm med solskyddsfaktor (SPF) på minst 30. Solkrämen skall gärna innehålla titandioxid och/eller zinkoxid. Stryk på riklig mängd och upprepa under dagen samt efter bad. Undvik att sola i solarier.